

ad vitum utilium fertilis, & colonis admodum frequens. Incipit diurno fere itinere ab Alpibus, planicieque separatur, quæ inter hos Colles & Alpes intercedit. Nihil hic incultum quidquam, propter summam Solis bonitatem oportunitatemque. Levam Tanarus, dextram Padus adluit, nec ullius alveum Regio egreditur. Quanto magis autem ab amnibus abscedunt Colles, tanto majores amoenioresque Campi inter eos panduntur, quos hand male Mesopotamiam queas dicere, quippe quod amnibus utrimque sint inclusi. Montis Ferrati Marchionatum tenuit primum Paleologa stirps usque ad annum CIOIOXXXIV: quo, defuncto San-georgio Palæologorum ultimo, Carolus V Imp. Mantuæ Ducem legitimum Montis-Ferrati Hæredem declaravit. Erectus fuit Marchionatus in Ducatum anno CIOIO LXXV ab Maximiliano Imp. primusque Montis-Ferrati Dux dictus est Gulielmus III, Mantuæ Princeps. In hoc autem terræ tractu tres insignes habet urbes Mantuæ Dux, quæ sunt Casalis D. Evassii, Civitatis jus adepta ab Sixto IV anno CIOCCCLXXIV: Episcopatus fulgens dignitate: sedes Marchionum Montis-Ferrati. Duplex ibi Arx: Vetus, Marchionū quondam domicilium, & Nova, quam exstruxit Vincentius Gonzaga, Mantuæ Montis-que Ferrati Dux, quæ vulgo La Cittadella. Alba, Plinio Pompeia cognominata, cui inde Albenses Pompeiani nominantur. Amplitudine superat Casalem D. Evassii, clementia Cœli interior, Marchionum Montis-Ferrati prius, nunc Ducum Mantuæ subjacet Imperio. Ager omnium fecundissimus, qui Languvilla vulgo. Tertia est quæ vulgo dicitur Acqui; Aqua Scatyellorum Plin lib. III cap. V. in Liguribus ponenti. Aqua simpliciter Antonino: ab Aquis proculdubio & fontibus, qui hic sunt, calidis & medicatis: sunt enim in hac Civitate Thermæ publicæ cum Mensis lapideis & gradibus. Præter jam dictas urbes sunt; Bassiniana, Valentia, S. Salvatore, Mon-calvo, Alexandria, Nicaa, Palea cognominata, Asta, Pollentia, Ceva, atque alia multa.

Genuensium Ducatus.

Regio unde dicta. GENUENSIVM Ducatus, vel Ora Genenssis, olim dicta fuit Liguria, non tamen tota, sed quæ Transalpinæ fuit cognominata. Liguria unde nomen varie disceptatur. Quidam inter quos Paullus Diaconus, ab *legen tis Legumimibus* tradunt: alii ab *Ligone*, uno ex fabulosis Iapeti Ducibus: supposititii ab Annio Viterbienti Berofus, Caro, Fabius Pictor & Semprocius ab *Ligure Phaethontis Egyptii Filio*: Nunc vulgo *Riviera de Genoa* vocatur, ab *Genua* clarissimi nominis Vrbe. Hodie fines ipsi ab Occasu Alpes, Galliam Narbonensem ab Italia dividentes, ab Ortu, Etruria, Macra interfluente: qua Meridies est, cognomine pulsatur Mari: qua Septentrio, Apennino clauditur. Hæc olim, ut scribit Strionnino sterilis fuit, nihilque memoratu dignum habuit, nisi quod intus maximæ arbores & vastæ, quæ navibus fabricandis idoneæ erant, producebantur. Nunc vero Vini, Olei, ac variorum Fructuum proventu beata. Ager Dianus Oleo adeo adfluit, ut quandoque octodecim, nonnunquam viginti millia urnarum reddat, quas vulgo *Barilas* vocant. Ora Genensis hodie duplex, Occidentalis & Orientalis: quæ vulgo ab Metropoli, quæ in medio utriusque, *Riviera di Genova, di Ponente, & di Levante*. Vrbs primaria *Genua* Liv. & aliis: *Genoa* Steph *Janna* dicitur Luitprando Ticiensi, & ejus ætatis Scriptoribus: Hodie *Genoa* & *Genova*. Quod ad Situm. Fronte Meridiem Cirnumque spectat Insulam, amplissime circa littus consurgens, dorso Septentrioni obverso, leniter in planitiem, velut ad quietem.